27

නිදහස් අධ්‍යාපනය

මහාචාර්ය මැන්දිස් රෝහණදීර

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ 2007 උපාධි ප්‍රදානෝත්සව දේශනය පැවැත්වීමට මට ආරාධනා කිරීම පිළිබඳව පීඨාධිපතිතුමා ඇතුළු ශාස්ත්‍ර පීඨයේ සාමාජික භවතුන්ට සනාතන සභාවේ හා පාලක සභාවේ සාමාජික භවතුන්ට හා උපකුලපතිතුමාට පළමුවෙන්ම මගේ කෘතඥතාව පිරිනමා සිටිමි.

මේ දේශනය සඳහා කවර මාතෘකාවක් තෝරාගත යුතුදැයි මා දින කිහිපයක් කල්පනාවේ යෙදී සිටින විට නිදහස් අධ්‍යාපනයේ පියා නමින් ජාතියේ ප්‍රණාමයට පත්ව සිටින ආචාර්ය සී.ඩබ්ලිව්.ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර මැතිතුමා පිළිබඳ වාර්ෂික අනුස්මරණ උත්සවය ගැන පසුගිය මාසයේ මඟින් සන්නිවේදනය වූ තොරතුරුවලට මගේ අවධානය යොමු විය. තවද වර්තමාන රජය නිදහස් අධ්‍යාපනය කප්පාදු කිරීමට සැරසෙන බවද එහෙයින් නිදහස් අධ්‍යාපනය සුරැකීම සඳහා දිවයින පුරා ජනතාව පෙළගස්වමින් ඒ පිළිබඳ ජනතා පෙත්සමක් අත්සන් කරවා පාර්ලිමේන්තුවේ ගරු කථානායකතුමාට පිළිගැන්වීමේ ක්‍රියාමාර්ගයක් දියත් වී ඇති බවද මාධ්‍ය මඟින් දැනගන්නට ලැබිණි.

මේ අනුව මගේ දේශනය සඳහා ''නිදහස් අධ්‍යාපනය'' යන්න කාලෝචිත මාතෘකාවකැයි මට හැඟී ගියේය. 1946 වසරේ සිට ගත වූ දසක හයක් තරම් කාලයක් තිස්සේ මේ රටේ ජාතික අධ්‍යාපන ගමන් මඟ හැඩ ගැස්වූ නිදහස් අධ්‍යාපනය සමඟ ස්වභාෂා මාධ්‍යය ද එකට ඇදී තිබේ. එහෙයින් මගේ අද දේශනයේ මාතෘකාව නිදහස් අධ්‍යාපනය හා ස්වභාෂා මාධ්‍යය යනුවෙන් හැඩගස්වා ගතිමි.

මේ මාතෘකාව මෑත ඉතිහාසයේ සුළි සුළං රැල්ලක් මෙන් වරින් වර මතුවෙමින් යට යමින් මතු වෙවී යට යමින් මුළු මහත් ජනතාව ප්‍රකම්පනයට පත් කළ ප්‍රපංචයක් බව ඔබට මතක ඇතැයි සිතමි. නිදහස් අධ්‍යාපනය කප්පාදු කිරීම, නිදහස් අධ්‍යාපනය වැළලීම, නිදහස් අධ්‍යාපනය සුරැකීම යන ශීර්ෂ පාඨ රැගත් උද්ඝෝෂණ - විශේෂයෙන් විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් පෙරමුණෙහි සිටි උද්ඝෝෂණ මෑත ඉතිහාසයේ නොයෙක් වර මතුවිය. එකක් දෙකක් පමණක් ඔබගේ අවධානයට යොමු කරනු කැමැත්තෙමි.

නිදහස් අධ්‍යාපනය නමැති ඊශ්වර දැහැන

1981 වර්ෂයේ අධ්‍යාපන ධවල පත්‍රිකාව නමින් අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා මාලාවක් එවක පැවැති රජයේ අධ්‍යාපන ඇමතිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදුව ඒ යෝජනා ක්‍රියාත්මක වුවහොත් නිදහස් අධ්‍යාපනය වැළලී යතැයි පුළුල් ජනතා උද්ඝෝෂණයක් දියත් විය. විශේෂයෙන් විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් හා ගුරුවරුන් මේ උද්ඝෝෂණයේ පෙරමුණ ගෙන ක්‍රියා කළ අතර විශ්වවිද්‍යාල කලක් වසා තබන්නට ද සිදු විය. ඒ තත්ත්වය අනුව රජයට ඒ ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා ප්‍රසිද්ධියේ ඉල්ලා අස් කරගන්නට සිදු වූ අතර ඒවායේ ඇතැම් අංග ක්‍රියාත්මක කරන්නට සිදු වූයේ අප්‍රසිද්ධියේය.

ඉක්බිතිව උතුරු කොළඹ රාගම මුදල් ගෙවා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලබාදෙන පෞද්ගලික වෛද්‍ය විශ්වවිද්‍යාලයක් ඇරඹීමේ ක්‍රියා මාර්ගයක් දියත් විය. මේ නිසා ගම්බද හා නගරබද දුගී දුප්පත් ජනතාවගේ දූ පුතුන්ට බාලාංශයේ සිට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය තෙක් ස්වභාෂා මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලබා විශ්වවිද්‍යාලයට පිවිස වෛද්‍ය විද්‍යාව හදාරන්නට ඉඩ සලසා දුන් නිදහස් අධ්‍යාපනයට මරු පහරක් වැදෙති'යි ප්‍රබල උද්ඝෝෂණයක් දියත් විය. විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් ගුරුවරුන් පමණක් නොව වෛද්‍යවරුන් ද පෙරමුණ ගත් මේ උද්ඝෝෂණය නිසා මුදල් ගෙවා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් වෛද්‍ය උපාධි ලබා දෙනු සඳහා උතුරු කොළඹ රාගම සැලසුම් කරමින් තිබූ පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාලය නතර කර දමන්නට රජයට සිදු විය.

1946 සිට ගත වූ වසර 20 තුළ නිදහස් අධ්‍යාපනය ක්‍රියාත්මක වී ශිෂ්‍යයන් දහස් ගණනින් විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමට පැමිණෙමින් තිබූ කාලයේ විශ්වවිද්‍යාලවල ඉඩකඩ මදි වීම නිසා එවක පැවැති රජයට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ ප්‍රතිශතය පිළිබඳ වැදගත් තීරණයක් ගන්නට සිදු විය. උපාධිධාරී පුහුණු ආචාර්යවරුන්, විද්‍යාගාර, පුස්තකාලය ආදී අධ්‍යාපන සම්පත් බහුල කොළඹ, නුවර, යාපනය ආදී නාගරික දිස්ත්‍රික්කවලින් විශ්වවිද්‍යාලවලට තේරී පත්වන ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් වැඩිවිය. එහෙත් ඊට සාපේක්ෂව මොණරාගල, සබරගමුව, හම්බන්තොට, මුලතිව්, මන්නාරම වැනි අධ්‍යාපන සම්පත් විරල දිස්ත්‍රික්කවලින් තේරෙන ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව බෙහෙවින් අඩුවිය. ඒ අනුව උසස් අධ්‍යාපන වරප්‍රසාද පිළිබඳව එකී සම්පත් විරල ගම්බද දිස්ත්‍රික්කවල දරුවන්ට සිදු වූ අසාධාරණය මඟහැරවීමේ අරමුණින් විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ විභාගයේ ප්‍රතිඵල ප්‍රමිත කොට දිස්ත්‍රික්ක සඳහා ශිෂ්‍ය ප්‍රවේශ (Quota) සලාක ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කරන්නට සිදු විය. එහෙත් එමඟින් ශිෂ්‍යයන්ගේ - විශේෂයෙන් නාගරික දිස්ත්‍රික්කවල ශිෂ්‍යයන්ගේ කුසලතා අවප්‍රමාණ වන බැවින් ඒ දිස්ත්‍රික් සලාක ක්‍රමය ප්‍රතිසංවිධාන කරනු සඳහා විශ්වවිද්‍යාලයීය මහාචාර්යවරයකුගේ සභාපතීත්වයෙන් යුත් කොමිටියක් පත් කරන ලදී. විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ ලකුණු මට්ටම් ක්‍රමයෙන් ඉහළ දමා අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයන් ලබාගන්නා ලකුණු මත පමණක් ප්‍රවේශ වරප්‍රසාද ලබා දිය යුතු බවට ඒ කොමිටිය මඟින් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කෙරිණ. මේ නිසා එතෙක් සම්පත් විරල දිස්ත්‍රික්කවලට ලබා දී තිබූ ප්‍රවේශ සංඛ්‍යාව අඩුවීම හේතුවෙන් ගම්බද ළමයින්ට උරුම කොට තිබූ නිදහස් අධ්‍යාපනය කප්පාදු වෙතැයි ප්‍රබල උද්ඝෝෂණයක් දියත් විය. එය කොතෙක් ප්‍රබලව මතුවී ද යත් ඒ කොමිටි වාර්තාව ද ප්‍රසිද්ධියේ ප්‍රතික්ෂේප කරන්නට එවක රජයට සිදුවිය. මේ සිදුවීම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන විට නිදහස් අධ්‍යාපනය වනාහි එයට වැටකොටු බඳින කවර රජයක් වුවද දවා අළු කරන්නට පසුපස හඹා එන ඊශ්වර දැහැනක් බවට පත් වී ඇත. මෙබඳු අන්තෝ ජටා බහී ජටා ඇති කරන ඇතුවත් බැරි නැතුවත් බැරි නිදහස් අධ්‍යාපනය යනු කවරේ ද? මේ සඳහා මත පළ කරන තර්ක ඉදිරිපත් කරන බොහෝ අය නිදහස් අධ්‍යාපනයේ ආරම්භය වර්ධනය හා අභිප්‍රේතාර්ථ ගැන ගැඹුරින් සවිස්තරව සිතා ඇද්දැයි සලකා බැලිය යුතු ය.

නිදහස් අධ්‍යාපනය යනු නොමිලයේ අධ්‍යාපනය ලබාදීම පමණක් ද?

නිදහස් අධ්‍යාපනය යනු නොමිලයේ අධ්‍යාපනය ලබාදීමය යන්න බෙහෙවින් ජනප්‍රිය හා සුලභ නිර්වචනයයි. එය සැබෑය. එහෙත් 1946 වසරේ සිට නිදහස් අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය දියත් වන්නට පෙර අවුරුදු 100 ක් තරම් කාලයක් මේ රටේ නොමිලයේ ලබාදුන් අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් පැවතිණි. 1831 තරමේ සිට ක්‍රියාත්මක වූ කෝල්බෲක් ප්‍රතිසංස්කරණ අනුව බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට සිවිල් නිලධරයන් පුහුණු කරවා ගැනීමේ අරමුණින් ජනගහනයෙන් 07% තරම් වූ ඉඩම් හිමි ප්‍රභූ රදල පන්තියේ දරුවන්ට මුදල් අයකර ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලබා දුන් අතර ඉතිරි 93% තරම් වූ දුගී ජනගහනයේ දරුවන්ට හෝඩිය පන්තියේ සිට ජ්‍යෙෂ්ඨ 10 පන්තිය තෙක් රජයේ වියදමින් එනම්

නොමිලයේ අධ්‍යාපනය ලබාදෙනු ලැබිණ. එසේ බලන කල 1946 සිට ආරම්භ වී දියත්වුණු නිදහස් අධ්‍යාපන ක්‍රියාමාර්ගයේ අරමුණ නොමිලයේ අධ්‍යාපනය ලබාදීම ය යන්න ඉතා සරල විග්‍රහයක් පමණකි. 1946 වන විටත් අවුරුදු 100 ක් තරම් කාලයක් තිස්සේ නොමිලයේ අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් 93% ජනගහනයට ලැබුණු හෙයිනි. එසේ වුවද 1946 සිට ක්‍රියාත්මක වන නිදහස් අධ්‍යාපන ක්‍රමය අනුව ජනගහනයෙන් 93% ක් පමණ දුගී ජනතාවට නොමිලයේ අධ්‍යාපන ලැබීමේ වරප්‍රසාදය අවප්‍රමාණ කිරීමක් මින් අදහස් නොකෙරේ.

මධ්‍ය විද්‍යාල අධ්‍යාපනය

නිදහස් අධ්‍යාපනය යන්නෙන් අදහස් කෙරුනේ පස්වන පන්තියේ ශිෂ්‍යත්ව තරග විභාගයෙන් සමත් වූ විශේෂයෙන් ගම්බද දුප්පත් පවුල්වල දරුවන් සීමිත ගණනකට රජයේ මධ්‍ය විද්‍යාල මඟින් නොමිලයේ ලබා දුන් අධ්‍යාපනය බවට ඇතැමෙක් තර්ක ඉදිරිපත් කරති. එයද අර්ධ සත්‍ය තර්කයක් මිස පූර්ණ නිර්වචනයක් ඉදිරිපත් කෙරෙන තර්කයක් නොවන බව විමසා බලන විට පෙනී යයි.

දිවයිනේ විවිධ පළාත්වල ගම්බද ප්‍රදේශ කේන්ද්‍රගත කොටගෙන 1943 වසරේ පමණ රජයේ මධ්‍ය විද්‍යාල සීමිත සංඛ්‍යාවක් පිහිටුවන ලදී. මුලින් ම මතුගම, වීරකැටිය, ඉබ්බාගමුව ආදී තැන්වලින් විද්‍යාල 20 කින් පටන් ගෙන 1944 වන විට 54 පමණ වූ මේ මධ්‍ය විද්‍යාල එවකට එංගලන්තයේ පැවැති ද්විතීය අධ්‍යාපන පාඨශාලා මාදිලිය අනුකරණයෙන් අළුතින් පිහිටුවන ලද ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය පාඨශාලා ක්‍රමයකි. එම නගරබද ව පැවති රාජකීය සැන්තෝමස්, සැන් පීටර්ස් වැනි ඉංග්‍රීසි පාඨශාලා මෙන් ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලබා දී රාජ්‍ය පාලනයට සහභාගීකරවා ගනු සඳහා සිවිල් සේවකයන් බිහිකිරීමේ අරමුණින් ඇරඹුණු විද්‍යාල වර්ගයකි. නිදහස් අධ්‍යාපනය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ 1946 සිට ඇරඹි දියත් වුණු අධ්‍යාපන ක්‍රියා මාර්ගය ය. එහෙයින් ඊට පෙර 1943, 44 අවදියේ ඇරඹුණු මධ්‍ය විද්‍යාල අධ්‍යාපනය නිදහස් අධ්‍යාපනය යනුවෙන් සපුරා හැඳින්විය හැකිදැයි තර්ක කළ හැකිය. එහෙත් ගම්බද දුප්පත් පවුල්වල දරුවන්ගෙන් තෝරා ගත් සීමිත සංඛ්‍යාවකට හෝ 5 ශිෂ්‍යත්ව ක්‍රමය මඟින් මධ්‍ය විද්‍යාලවලින් ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලබා දී ඔවුන්ට රජයේ සිවිල් සේවය බඳු උසස් පදවිවලට දොර ඇර දීමට ආචාර්ය සී.ඩබ්ලිව්.ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර ශ්‍රීමතාණන්ගෙන් ඉටු වූ උත්කෘෂ්ට සමාජ මෙහෙවර අබමල් රේණුවකින් වත් අවප්‍රමාණ කිරීමක් මින් අදහස් නොවේ.

1931 ඇරඹී සර්වජන ඡන්ද ක්‍රමය ජාතික සංවර්ධනයේ වැදගත් විෂය පථ කේන්ද්‍රගත කොට ගෙන ක්‍රියාත්මක වූ කාරක සභා ගණනකින් සමන්විත වූ ව්‍යවස්ථාදායක රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව හා කාරක සභාපතිවරුන්ගෙන් හා බ්‍රිතාන්‍ය විධායක ලේකම්වරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත විධායක අමාත්‍ය මණ්ඩල ක්‍රමයක් නිසා ප්‍රථම වරට ගම්බදව හා නගරබදව විසිරී සිටි දුගී දුප්පත් පුළුල් ජනතාවගේ හඬ ව්‍යවස්ථාදායකයේ හා විධායකයේ රැව් දෙන්නට විය. මෙවක අධ්‍යාපන කාරක සභාපති ධූරය ඉසුලූ ආචාර්ය සී.ඩබ්ලිව්.ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර මහතා ඒ වන විට බාලාංශයේ සිට ජ්‍යෙෂ්ඨ පන්තිය (10 පන්තිය) තෙක් ස්වභාෂා මාධ්‍ය අධ්‍යාපනයේ යෙදී සිටි ජනගහනයෙන් 93% පමණ දුප්පත් ගැමි දරුවන්ට උසස් අධ්‍යාපනයට හා රජයේ රැකියාවලට දොර වැසී තිබීම හේතුවෙන් ඇති වූ අසාධාරණය මඟහැරවීමේ විධි උපක්‍රම ගැන අතිශය සංවේදීව සිටි බව පැහැදිලිව පෙනී යයි. 5 ශිෂ්‍යත්ව මඟින් ගමකින් තෝරාගත් දරුවන් කිහිප දෙනෙකුට මධ්‍ය විද්‍යාල අධ්‍යාපනය ලබාදීමේ මහඟු ජාතික මෙහෙවර දියත් වූයේ ඒ අනුව ය.

එසේ වුවද බාලාංශයේ සිට 5 වන පෙළ දක්වා ස්වභාෂාවෙන් ඉගෙන 5 වන පන්තියේ ශිෂ්‍යත්ව තරඟ විභාගයෙන් මධ්‍ය විද්‍යාලයට තේරී එහිදී 6 වන පංතියේ සිට තම ගෙදරදොරේ පාසලේ භාවිතා නොවූ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් අධ්‍යාපනය ඇරඹූ දරුවන්ට විෂය ඉගෙනීමට වන නුහුරු නුපුරුදු ඉංග්‍රීසි භාෂාව ඉගැනීමේ බැරෑරුම් කාරියට හුරුවන්නට කලක් ගතවිය. ඔවුන් බොහෝ දෙනෙකුට තම පිබිදෙන යෞවනයේ වසර තුනක් හෝ හතරක් තරම් කල් 6, 7 පන්ති දෙකේ 6A, 6B සහ 7A, 7B යනුවෙන් අවුරුදු හතරක් වශයෙන් ගත කරන්න සිදුවීමේ අසාධාරණය අධ්‍යාපන කොමිටියේ අවධානයට යොමු විය.

මේ සමඟම දරුවන්ට තම මවු බසින් අධ්‍යාපනය ලබා දිය යුතු බවට අධ්‍යාපන විශේෂඥයන් ප්‍රමුඛ සමාජ සුධාරකයන් විසින් ප්‍රබල ලෙස මත ඉදිරිපත් කරමින් තිබිණ. මේ පසුබිම යටතේ අධ්‍යාපනය හා අධ්‍යාපන වරප්‍රසාද පුළුල් ජනතාවට මුදාහැරීමේ ක්‍රම වේද ගැන පරීක්ෂා කර බලා වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස 1943 දී රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව විසින් විශේෂ අධ්‍යාපන කොමිසමක් පත් කරන ලදී.

විශේෂ අධ්‍යාපන කොමිසම - 1943

ආචාර්ය සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර මහතා මේ කොමිසමේ සභාපති වූ අතර ඒ. රත්නායක, ආචාර්ය එන්.එම්. පෙරේරා, එස්. ඩබ්ලිව්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක, රසික් ෆරීඩ්, ජේ. ආර්. ජයවර්ධන යනාදි මන්ත්‍රීවරුද අයිවර් ජෙනින්ංස් වැනි විද්වත්හු ද මේ කොමිසමට අයත් වූහ. ජී.පී. මලලසේකර, ඊ. ඩබ්ලිව්. අදිකාරම්, එල්.එච්. මෙත්තානන්ද වැනි විද්වත්හු ද කොමිසමට විශේෂ යෝජනා එවමින් අධ්‍යාපනය කෙසේ විය යුතුද, අධ්‍යාපන මාධ්‍යය කුමක් විය යුතුද, අධ්‍යාපනයේදී ආගමික අංශ කර්මාන්ත හා කෘෂිකාර්මික අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු වන්නේ කෙසේද ආදී ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ඉදිරිපත් කළහ.

විශේෂ අධ්‍යාපන කොමිසම ලද තොරතුරු ගළපා අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා මාලාවක් සකස් කරන ලදුව, කොමිසමේ සභාපති සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර මහතා ඒ යෝජනා රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට ඉදිරිපත් කරමින්, 1944 මැයි 31 වන දා දේශනයේ කෙළවරදී මෙසේ පැවසීය.

''ගරු සභාපතිතුමනි ගඩොලින් තැනූ රෝමය මම කිරිගරුඬින් නිර්මාණය කළෙමියි'' ඔගස්ටස් අධිරාජයා සාඩම්බරයෙන් පැවසීය. මිල වැඩි කොට තිබූ අධ්‍යාපනයේ මිල අඩු කළ බවත් වසා තැබූ පොතක් පරිදි අපට දිස්වූ අධ්‍යාපනය විවෘත ලියවිල්ලක් බවට පත් කළ බවත් ධනවත් අයට උරුමව තිබූ අධ්‍යාපනය දිළිඳු අයගේ උරුමයක් බවට පත් කළ බවත් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට සාඩම්බරයෙන් පැවසීමට හැකි වුවහොත් ඒ ආත්ම වර්ණනය ඔගස්ටස් අධිරාජයාගේ ආත්ම වර්ණනයට වඩා කොතරම් ශ්‍රේෂ්ඨද?

''දේශනය අවසන් වූ විට ''උත්කෘෂ්ඨ දේශනයකි. ගාම්භීර දේශනයකි'' යනුවෙන් මට ඇමතිවරුන්ගෙන් තුති පිරිනැමුම් සහිත පණිවිඩ ගලා එන්නට විය. ඊටත් වඩා මගේ දේශනය ගැලරියේ සිට අසා සිටි ඉන්දියානු අධ්‍යාපන විශේෂඥයකු වූ ඇනී මා වෙත කඩිසර ගමනින් පැමිණ මා බදා වැළඳගෙන ඔබතුමා ඉන්දියාවේ උපන්නා නම් ඉන්දියානුවන් ඔබට දෙවියකු සේ සලකාවි'' යැයි පැවසීය.

අධ්‍යාපනය, බාලාංශයේ සිට විශ්වවිද්‍යාලය තෙක් නොමිලයේ හෙවත් රජයේ වියදමින් ලබාදිය යුතුය යන්න කොමිසමේ බහුතරයේ මතය විය. එහෙත් අධ්‍යාපනය සඳහා තෝරා ගත යුතු භාෂා මාධ්‍යය පිළිබඳව බරපතල ප්‍රශ්න මතුවෙමින් තිබිණ. විශේෂයෙන් මිෂනාරි පාඨශාලාවල ප්‍රධානීහු ''අපගේ පාසල්වල දරුවන්ට නම් ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන්ම අධ්‍යාපනය දිය යුතුය. සිංහල හෝ දෙමළ භාෂා අධ්‍යාපනයට සුදුසු මාධ්‍යය නොවේ. සිංහල සාහිත්‍යය හා දෙමළ සාහිත්‍යය කුණුහරුපවලින් පිරී තිබේ. ඔබට අවශ්‍ය ඔබේ දරුවන්ට කුණුහරුප උගන්වන්න නම් ඒ භාෂාවලින් අධ්‍යාපනය ලබා දෙන්න. අපේ පාසල්වල කිතුණු දරුවන්ට නම් අප ශිලාචාර ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන්ම උගන්වමු'' ආදී වශයෙන් ප්‍රබල අභියෝග මතුවෙමින් තිබිණ. එහෙත් ඉහත සඳහන් කළ මලලසේකර, අදිකාරම්, මෙත්තානන්ද වැනි උගත්තු මේ රටේ දරුවන්ට බාලාංශයේ සිට විශ්වවිද්‍යාලය තෙක් ඒ දරුවන්ගේ මව් භාෂා මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලබා දිය යුතු යැයි ප්‍රබල ලෙස ප්‍රතිතර්ක ඉදිරිපත් කළහ.

1945 ඔක්තෝබර් මාසය වන තෙක් කාලය තුළ කොමිසමට ඉදිරිපත් වූ කරුණු අනුව බාලාංශයේ සිට විශ්වවිද්‍යාලය තෙක් අධ්‍යාපන මාධ්‍යය ස්වභාෂා විය යුතුය යන මතයට කොමිසමේ කිහිප දෙනෙකු එරෙහිව සිටි බව පැහැදිලිව පෙනෙන්නට විය. ඒ අනුව සී.ඩබ්ලිව්.ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර, ඒ. රත්නායක, ආචාර්ය ඇන්.ඇම්. පෙරේරා, රසික් ෆරීඩ් යන මහතුන් ස්වභාෂා මාධ්‍යයට එරෙහිව සිටි සාමාජිකයන් දෙතුන් දෙනාට නොදැනෙන සේ උපායශීලීව අවසන් කොමිසන් සභා රැස්වීමේදී

1. අධ්‍යාපනය බාලාංශයේ සිට විශ්වවිද්‍යාලය තෙක් රජයේ වියදමින් නොමිලයේ ලබාදිය යුතුය.
2. ඒ අධ්‍යාපනය දරුවන්ගේ මව් භාෂා මාධ්‍යයෙන් ලබා දිය යුතුය.

නිදහස් අධ්‍යාපනය ස්වභාෂා මාධ්‍යය

1946 ජනවාරි සිට ක්‍රියාත්මක වී දිවයිනේ සියලුම පාඨශාලාවල විශේෂයෙන් ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය පාඨශාලා ඇතුළුව 1946 සිට 1952 දක්වා කාලය බාලාංශයේ සිට පස්වන පන්තිය තෙක් වසරින් වසර ස්වභාෂා මාධ්‍යයට පෙරළෙමින් වුත් 1952 වර්ෂය වන විට යළිත් ස්වභාෂා විරෝධී උද්ඝෝෂණ මතු විය.

''අපගේ පාසල්වල හයවන පන්තියේ සිට ස්වභාෂාවෙන් උගන්වන්නට අප සූදානම් නැත. අධ්‍යාපන මට්ටම පහත වැටෙන හෙයින් 6 සිට නම් ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් ඉගැන්විය යුතු'' යැයි තර්ක කරමින් පෙත්සම් ඉදිරිපත් කළහ. එහෙත් ඉහත සඳහන් කළ මලලසේකර වැනි ස්වභාෂා ප්‍රේමීහු යළිත් ප්‍රබල ලෙස පෙත්සම් ඉදිරිපත් කරමින් ප්‍රතිඋත්තර සැපයූහ.

මේ නිසා එවක පැවති රජයේ අධ්‍යාපන ඇමතිව සිටි ඊ.ඒ. නුගවෙල මහතාට බාලාංශයේ සිට විශ්වවිද්‍යාලය තෙක් අධ්‍යාපනය නොමිලයේ ස්වභාෂාවෙන් දිය යුතුය යන්න බාලාංශයේ සිට 6 දක්වා ස්වභාෂාවෙන් දිය යුතුය. එසේම ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යය පිළිබඳව පැවති උද්වේගය සංසිඳුවනු සඳහා තුන්වන පන්තියේ සිට ඉංග්‍රීසිය ද්විතීය භාෂාවක් ලෙස ඉගැන්විය යුතුය යනුවෙන් නියෝගයක් නිකුත් කරන්නට සිදු විය. එපමණක් නොව හයවන පන්තියේ සිට 7, 8, 9, 10 පන්ති දක්වා ස්වභාෂාවෙන් නිදහස් අධ්‍යාපනය දිය යුතු බවට අධ්‍යාපන ඇමතිවරයාට වසරින් වසර නියෝග නිකුත් කරන්නට සිදුවිය. 1957 වන විට දිවයිනේ සියලු පාඨශාලා ඉංග්‍රීසි පාඨශාලාද ඇතුළු ජ්‍යෙෂ්ඨ පන්තිය දක්වා ද 1958, 59 වසර වන විට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ පන්ති ද ස්වභාෂා මාධ්‍යයට හැරී තිබිණි. මෙසේ 1946 සිට ඇරඹි ස්වභාෂා මාධ්‍ය නිදහස අධ්‍යාපන ක්‍රියාමාර්ගය 1959 වන විට විශ්වවිද්‍යාලයේ දොරටුව තෙක් ගමන් කොට තිබිණි.

අසිරිමත් කඩඉම - 1959

1959 වන විට දිවයිනේ සියලුම මධ්‍ය විද්‍යාල මහා විද්‍යාල ආදියේ ස්වභාෂා මාධ්‍යයෙන් උගත් දරුවන් දහස් ගණනක් විශ්වවිද්‍යාලයීය අධ්‍යාපනයට තේරීමේ දොරටුවට පැමිණ සිටියහ. එතෙක් කල් ඉංග්‍රීසි පාඨශාලා අතළොස්සක මුදල් ගෙවා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් ඉගෙන එවක පැවති එකම විශ්වවිද්‍යාලයට පිවිසෙමින් සිටි 300 පමණ දරුවන් වෙනුවට 1959 දී දහස් ගණනක් විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා හරි ගැසී සිටියහ. පේරාදෙණියේ පැවති එකම විශ්වවිද්‍යාලයේ එබඳු දහස් ගණනක් වැද්ද ගැනීමට පමණක් නොව ස්වභාෂාවෙන් විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සැලසීමට ද සූදානමක් නොතිබිණි. එවකට බලයට පැමිණි සිටි එස්. ඩබ්ලිව්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක රජයට මෙය ප්‍රබල දේශපාලන ප්‍රශ්නයක් සේ ඉදිරිපත් විය. අධ්‍යාපන ඇමතිව සිටි ඩබ්ලිව්. දහනායක මැතිතුමා පේරාදෙණිය මේ ශිෂ්‍ය පරම්පරාව බාර ගැනීමේ සූදානම් නොවූ විට ඒ වන විට ප්‍රමුඛ ප්‍රාචීන අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන දෙක වූ විද්‍යෝදය, විද්‍යාලංකාර දෙකේ අධිකාරීත්වයෙන් මේ දහස් ගණනට ස්වභාෂා මාධ්‍යයෙන් උසස් අධ්‍යාපනය ලබා දිය හැකිදැයි විමසූ විට තමන් එයට සූදානම් බව පිරිවෙන දෙකේ අධිකාරීහු ප්‍රකාශ කළහ. 1959 විද්‍යෝදය හා විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාල දෙක බිහි වුණේ එසේ ය.

ඒ වන විට මේ විශ්වවිද්‍යාල දෙකේ උසස් මට්ටමින් විශ්වවිද්‍යාලයේ විෂය ඉගැන්වීමට සුදුසු ගුරුවරු නොසිටියහ. එහෙත් අධිකාරීන් විසින් තාවකාලිකව බාහිර කථිකාචාර්යවරුන් බඳවාගෙන මුල් අවුරුදු තුනක් හතරක් ගත වන වට සුදුසුකම් ලත් ආචාර්ය මණ්ඩල සකස් කරවා ගත හැකි විය. නව විශ්වවිද්‍යාල සිංහල මාධ්‍යයෙන් විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය ලබාදෙන විට පේරාදෙණියේ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයටද එසේ කරන්නට සිදු විය. එහෙත් විද්‍යාල වෛද්‍ය විද්‍යාල ඉංජිනේරු විෂය ක්ෂේත්‍රවල කලක් යන තෙක් ඉංග්‍රිසි මාධ්‍යයම භාවිතා කරන්නට සිදු විය. 1965 අධ්‍යාපන ඇමති ධූරය ඉසිලූ අයි. ඇම්. ආර්. ඒ. ඊරියගොල්ල මැතිතුමා එකී විද්‍යා විෂයන්ද ස්වභාෂාවෙන් ඉගැන්විය යුතු බවට නියෝග නිකුත් කළ තැන් සිට 1965 සිට 1970 කාලය තුළ සියලුම විෂය පථවල ස්වභාෂාවෙන් නිදහස් අධ්‍යාපනය ලබා උපාධිධාරීහු දහස් ගණනින් පිටව සිටියහ. මේ සංඛ්‍යාවක් අතර බහුතරය කලා උපාධිධාරීහු වූහ.

1970 වන විට විශ්වවිද්‍යාල ගණනකින් ජාතියට විසුරුවා ලූ දහස් ගණන් උපාධිධාරීන්ට රැකියා සැපයීමට රජයට නොහැකි විය. එහෙයින් දහස් ගණනක් වූ රැකියා විරහිත උපාධිධාරීන් සිරගතව සංවිධාන කොට ප්‍රබල කැරැල්ලක් දක්වා මෙහෙයවන්නට තරුණ උපාධිධාරි නායකයෝ සමත් වූහ. ඔවුහු 1970 මැතිවරණයේ දී ක්‍රියාකාරීව ශ්‍රී ලංකා, සම සමාජ, කොමියුනිස්ට් පක්ෂවලින් සමන්විත සමඟි පෙරමුණ ජයග්‍රහණය කරවා වසරක් ගතවන්නට මත්තෙන් රජය පෙරළනු සඳහා 1971 අප්‍රියෙල් 5 වෙනිදා දඩි බිඩි විප්ලවයක් ඇරඹූහ. පැවැති රජය බලය යොදා එය මර්දනය කොට කැරළිකරුවන් ඔවුන්ගේ විශ්වවිද්‍යාලවලම පුනරුත්ථාපන සිර කඳවුරුවල ගාල් කළහ. නිරපරාදේ තරුණ ජීවිත දහස් ගණනක් ජාතියට අහිමි විය.

විශ්වවිද්‍යාල සිර කඳවුරුවල සිටි තරුණ උපාධි අපේක්ෂකයන් 1972 වන විට පුනරුත්ථාපනය කොට නිදහස් කිරීමෙන් පසු විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය දෙස විවිධ චෝදනා එල්ල වන්නට විය. ''සියල්ලටම මුල ස්වභාෂාවෙන් අධ්‍යාපනය දීමය'' ''බහුල වශයෙන් කලා විෂයන්ගෙන් අධ්‍යාපනය දීමයි'' ''විශ්වවිද්‍යාලවල නිදහස් කලා අධ්‍යාපනය සීමා කළ යුතුය'' වැනි මත පැතිරෙන්නට විය. විශේෂයෙන් සමඟි පෙරමුණ තුළ සිටි ලංකා සම සමාජ පක්ෂයේ මැති ඇමතිවරු පැවති නිදහස ස්වභාෂා මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය දෙස ප්‍රකෝපව බලන්නට පටන් ගත්හ.

එවක අධ්‍යාපන ඇමති ධූරය ඉසුලු ආචාර්ය බද්යුද්දීන් මහමුද් මහතාට මේ පිළිබඳ වගකීම පැවරිණ. අධ්‍යාපනයට මුදල් වෙන් කෙරෙන්නේ සම සමාජ පක්ෂයේ ආචාර්ය ඇන්.ඇම්. පෙරේරා මුදල් ඇමතිතුමා විසිනි. මේ අනුව අධ්‍යාපන ඇමතිතුමාට උසස් අධ්‍යාපනය විධිමත් කිරීමේ සුවිශේෂ කමිටුවක් 1972 දී පත් කරන්නට සිදු විය. විශ්වවිද්‍යාලය ආචාර්ය, මහාචාර්යවරුන්ගෙන් සමන්විත ඒ කමිටුවට මා ද අයත් වූ අතර මාස 6 ක් තරම් සුළු කාලයකදී වාර්තාවක් සපයන්නට සිදු විය.

කොමිසමේ බහුතර මතයට අනුව ඉදිරිපත් වුණ යෝජනාවලට එක එල්ලේ එකඟවීමට මට හැකියාවක් නොතිබිණ. ඒ විද්‍යෝදය, විද්‍යාලංකාර වැනි නව විශ්වවිද්‍යාලවල ස්වාධීන වර්ධනයට එකී යෝජනා හානිකර ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන හෙයිනි. ඇතැම් අය කොමිසමෙන් ඉවත් වන ලෙස ද මගෙන් ඉල්ලා සිටියහ. එහෙත් පැවති දේශපාලනමය ආර්ථික හා සංස්කෘතික තත්ත්වයන් යටතේ ඒ යෝජනාවලින් ඇති විය හැකි හානි අවම කිරීමේ අරමුණින් මම තනිව ස්වාධීන වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළෙමි.

1. පවතින තත්ත්වයන් අනුව තනි විශ්වවිද්‍යාල හා අනුබද්ධ මණ්ඩප ක්‍රමයට තාවකාලිකව එකඟ වන බවද
2. එහෙත් නොබෝ කලකින්ම මණ්ඩප බවට පත් කෙරෙන විශ්වවිද්‍යාල ස්වාධීන විශ්වවිද්‍යාලයන් බවට පත්විය යුතු බවත් ඊට ඇති ඉඩකඩ නොඇහිරෙන ලෙස විෂයන් අධ්‍යයනාංශ හා පීඨ විධිමත් කිරීම් සලකා බැලිය යුතු බවත් මම ප්‍රකාශ කොට සිටියෙමි.

මේ කොමිසමේ යෝජනා අනුව පැවති විශ්වවිද්‍යාල ඒකාබද්ධ කොට තනි විශ්වවිද්‍යාලයක් සැලසුම් කොට පැවති විශ්වවිද්‍යාල මණ්ඩප බවට පත්කොට ඒ ඒ විෂය පථ අධ්‍යයනාංශ හා පීඨ ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම සිදු විය. රැකියාභිමුඛ අයුරින් විෂය පථ සංශෝධනය කෙරිණි. වසර දෙක තුනක් ගත වන විට මේ ක්‍රමය අසාර්ථක බව පැහැදිලිව පෙනෙන්නට විය. 1980 තරමේ සිට නැවත පෙර පැවති විශ්වවිද්‍යාල ක්‍රමයට පරිවර්තනය විය. මේ පිළිබඳව අතුරු අනතුරු වාසිදායක හානිකර දේ තව කොතෙකුත් ඇත. එහෙත් තවදුරටත් ඒවායේ හැසිරෙන්නට කල් මද හෙයින් නුදුරු අනාගතයේ ඇතිවිය හැකි තුන්වන කැරැල්ලක් පිළිබඳ හෝඩුවාවක් පෙන්වමින් මට නතර වන්නට සිදුවේ.

තුන්වන කැරැල්ලක පෙර නිමිති

දුගී ජනගහනයේ දරුවන්ට කන්නන්ගර සිරිමතාණන් උරුමකොට දුන් ස්වභාෂා මාධ්‍ය නිදහස අධ්‍යාපනයට හා තරඟකාරීව ධනවත් දරුවන් සඳහා මුදල් අයකර කෙරෙන ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් ප්‍රබල ලෙස ඉදිරිපත් වෙමින් තිබේ. හරියට කන්නන්ගර මහතා පටන් ගත් 1945 ට පෙර තිබූ තත්ත්වය ම යළි උදා වී ඇත. ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය ජාත්‍යන්තර පාඨශාලා ජාත්‍යන්තර විශ්වවිද්‍යාලවල උසස් අධ්‍යාපන ආයතන හා ඈඳීගෙන උපාධි ලබාදෙන ආයතන බිහිව තිබේ.

ධනපති දෙමවුපියන් තම දූදරුවන් විශාල මුදල් කන්දරාවක් වියදම් කොට මේ ජාත්‍යන්තර විදුහල්වලට යවා ඉක්බිති විදේශ ගත කොට ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් උපාධි ලබාගැනීමට විවිධ පියවර දියත් වෙමින් තිබේ. ඒ අතර ලෝකාවේශය හෙවත් විශ්ව ගම්මානය වැනි මතවාද ද ප්‍රචාරය වෙමින් පවතී. මෙසේ විශ්ව ගම්මානයට සුදුසු වනු සඳහා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය ලද ධනපති පන්තියේ ජාතියේ දරුවන් නොබෝ කලකින් සිය මවු බිමට පැමිණ ලෝකාවේශ විශ්ව ගම්මානවලට ශ්‍රී ලංකා දායත්වය සැපයීමේ කාර්යයට සැදී පැහැදී සිටින රජයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවල්

ඩැහැගන්නා විට නිදහස් අධ්‍යාපනය ස්වභාෂා මාධ්‍යයෙන් උගත් තරුණ පිරිස දහස් ගණනකට රැකියා විරහිතව සුසුම්ලන්නට සිදුවේ. රාජ්‍ය බලය ලබාගැනීමේ තරගයේ නියැළී සිටින කිසියම් දේශපාලන පක්ෂයකට මේ රැකියා විරහිත දහස්ගණන් උපාධිධාරීන් සංවිධානය කොට තුන්වන කැරැල්ලක් බිහිකිරීමේ තත්ත්වය අත ළඟම එන බවට අනතුරු ඇඟවීමට මම කැමැත්තෙමි. නිදහස් අධ්‍යාපනය හා ස්වභාෂා මාධ්‍යය යන මාතෘකාව යටතේ වූ මගේ දේශනය මින් නතර කරමි. අද රටට බසින අපේ මේ උපාධිධාරීන්ට මේ පණිවිඩය දෙමින් මම නතර වෙමි.

ස්තුතියි.

<u>*2007.11.26*</u>